

KLAGANDE

Adlibris AB, 556261-3512

Ombud: Advokat Peter Adamsson
Box 7131
103 87 Stockholm

MOTPART

SKL Kommentus Inköpscentral AB, 556819-4798
117 99 Stockholm

Ombud: Chefsjuristen Pia Nylöf, adress som ovan

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Förvaltningsrättens i Stockholm dom den 19 april 2012 i mål nr 3485-12,
se bilaga A

SAKEN

Offentlig upphandling

KONKURRENSVERKET	
2012-06-13	
Avd	
Dnr	
Doss	Aktbil

KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

1. Kammarrätten meddelar prövningstillstånd.
2. Kammarrätten avslår överklagandet. Kammarrättens interimistiska beslut den 27 april 2012 upphör därmed att gälla.

YRKANDE M.M.

Adlibris AB yrkar att kammarrätten ska upphäva förvaltningsrättens dom och besluta att upphandlingen ska göras om. Adlibris AB vidhåller vad som anförts i förvaltningsrätten och tillägger bl.a. följande. På samma sätt som vid andra köpsituationer måste det stå den upphandlande myndigheten fritt att fatta beslut om vilken åtgärd som bör vidtas, särskilt med beaktande av att förhållandena kan ha ändrats sedan domstolen meddelade dom.

SKÄLEN FÖR KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

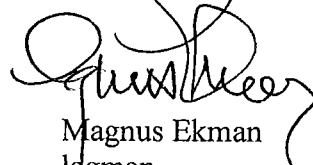
Kammarrätten finner skäl att meddela prövningstillstånd och tar upp målet till omedelbart avgörande.

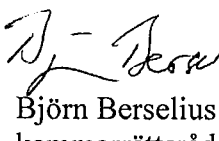
Kammarrätten finner att skäl för ingripande enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, inte föreligger. Överklagandet ska därför avslås.

Beslutet att meddela prövningstillstånd får inte överklagas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR i övrigt, se bilaga B (formulär 9).

Magnus Ekman
lagman
ordförande

Björn Berselius
kammarrättsråd
referent

Zandra Milton
kammarrättsassessor

Carina Olofsson
föredragande

SÖKANDE

Adlibris AB, 556261-3512
Box 3667
103 59 Stockholm

Ombud: Advokat Peter Adamsson
Sandart & Partners Advokatbyrå KB
Box 7131
103 87 Stockholm

MOTPART

SKL Kommentus Inköpscentral AB, 556819-4798
117 99 Stockholm

Ombud: Chefsjuristen Pia Nylöf,
adress som ovan

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling – LOU;
nu fråga om editionsyrkande

DOMSLUT

Förvaltningsrätten avslår ansökan om ingripande enligt LOU.

Förvaltningsrättens interimistiska beslut från den 24 februari 2012 upphör
därmed att gälla.

Dok.Id 228173

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
115 76 Stockholm	Tegeluddsvägen 1	08-561 680 00 E-post: forvaltningsrattenistockholm@dom.se	08-561 680 01	måndag – fredag 09:00-15:00

BAKGRUND

Målet är återförvisat från Kammarrätten i Stockholm till förvaltningsrätten för ny handläggning och bakgrunden är följande.

SKL Kommentus Inköpscentral AB (Inköpscentralen) genomför en ramavtalsupphandling avseende pappersböcker och ljudböcker rubricerad Litteratur 2011 (2), dnr 10086. Anbudsområden anges som 1 A och B, 2, 3 och 4.

Tilldelningsbeslut 1

Genom ett tilldelningsbeslut den 28 juli 2011 rangordnades Adlibris AB (Adlibris) som nummer ett inom samtliga anbudsområden utom 1 B. Sedan BTJ Sverige AB (BTJ) ansökt om överprövning beslutade förvaltningsrätten i dom den 9 september 2011 (mål 14115-11) att upphandlingen fick avslutas först sedan rättelse skett i form av förkastande av Adlibris anbud.

Sedan Adlibris överklagat domen förordnade kammarrätten den 20 september 2011 interimistiskt att Inköpscentralen inte får ingå avtal avseende anbudsområden 1A, 2, 3 och 4 innan något annat har bestämts.

Tilldelningsbeslut 2

Redan den 15 september 2011 fattade Inköpscentralen, efter en ny utvärdering där Adlibris anbud inte beaktats, ett nytt tilldelningsbeslut varigenom BTJs anbud rangordnades som nummer ett för samtliga områden utom 3.

Adlibris ansökte om överprövning den 23 september 2011 och yrkade i första hand att upphandlingen skulle göras om och i andra hand att utvärderingen skulle göras om och bolagets anbud beaktas. Vidare yrkades att förvaltningsrätten, för det fall rätten inte skulle bifalla ansökan, skulle före-

lägga Inköpscentralens att förete kopia av övriga anbud i upphandlingen (editionsyrkande).

I beslut den 7 oktober 2011 lämnade förvaltningsrätten editionsyrkandet utan åtgärd och avvisade ansökan om överprövning med hänvisning till att BTJs överklagande av det första tilldelningsbeslutet innebar ett hinder för rätten att samtidigt ta upp saken till prövning (litis pendens).

Adlibris överklagade domen och kammarrätten beslutade den 19 oktober 2011 att avtal inte fick ingås i de aktuella anbudsområdena i upphandlingen. Vid den tidpunkten hade kammarrätten beslutat att inte meddela prövningstillstånd i förvaltningsrättens mål 14115-11, avseende det första tilldelningsbeslutet. Efter att Adlibris överklagat beslutet meddelade Högsta Förvaltningsdomstolen den 28 oktober 2010 att prövningstillstånd inte medges.

I dom den 14 februari 2012 undanröjde kammarrätten förvaltningsrättens beslut den 7 oktober 2011 och visade målet åter till förvaltningsrätten för ny handläggning.

YRKANDEN M.M

Adlibris yrkar, som talan slutligen bestämts, att upphandlingen ska göras om. Vidare har yrkande om edition och inhibition framställts.

Inköpscentralen motsätter sig samtliga yrkanden.

Som grund för yrkandet i sak utvecklar Adlibris sin syn på begreppet F-pris och anför att Inköpscentralen låtit dessa utgöra ett prisgolv som anbudsgivarna inte får underskrida vilket innebär att man underlåtit att ta till vara på konkurrensmöjligheterna på det sätt som förutsätts vid en korrekt

tillämpning av LOU. Vidare hävdas att upphandlingen efter förvaltningsrättens dom i mål 14115-11 har utformats och genomförts på ett sätt som lett till att Adlibris uteslutits från möjligheten att leverera böcker och att bolaget har lidit skada eller kan komma att lida skada.

Inköpscentralen motsätter sig att upphandlingen ska göras om och anför bl.a. följande. Inköpscentralen har inte brutit mot LOU eller någon av de grundläggande gemenskapsrättsliga principerna. Det tilldelningsbeslut som nu begärs överprövat har beslutats på grundval av förvaltningsrättens dom den 9 september 2011 i vilken rätten förordnat att Inköpscentralen ska rätta ifrågavarande anbudsområden på så sätt att Adlibris anbud förkastas. Inköpscentralen har således följt en av domstol beslutad dom och anser att förvaltningsrätten ska lämna ansökan utan åtgärd.

Förvaltningsrätten har den 24 februari 2012 beslutat att Inköpscentralen inte får avsluta upphandlingen i de delar den avser anbudsområde 1 A, 2, 3 och 4 innan något annat har beslutats.

I beslut den 16 mars 2012 avslog förvaltningsrätten yrkandet om förordnande om tillhandahållande av handlingar.

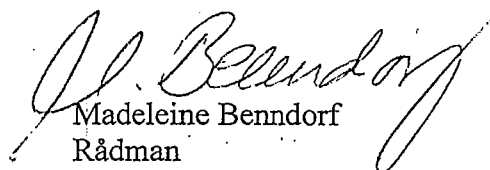
DOMSKÄL

Om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § LOU eller någon annan bestämmelse i lagen och detta har medfört att leverantören lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten enligt 16 kap. 5 § samma lag besluta att upphandlingen ska göras om eller att den ska avslutas först sedan rättelse gjorts.

Förvaltningsrätten konstaterar att när Inköpscentralen meddelade tilldelningsbeslut nr 2, den 15 september 2011, hade förvaltningsrättens dom den 9 september 2011 med innebörden att Adlibris anbud skulle förkastas inte överklagats och något interimistiskt beslut avseende upphandlingens fort-

skridande inte fattats. Någon lagakraftvunnen dom fanns således inte. Förvaltningsrättens dom vann laga kraft först den 28 oktober 2011. Detta till trots finner förvaltningsrätten att Inköpscentralen med hänsyn till den meddelade förvaltningsrättsdomen inte hade någon reell möjlighet att fatta ett nytt tilldelningsbeslut - med annan innebörd - utan att göra sig skyldig till vad som kan betecknas som domstolstrots. Inköpscentralen hade i och för sig möjlighet att välja att t ex avbryta upphandlingen men med risk för att beslutet vid en överprövning skulle anses strida mot LOU eller föranleda en skadeståndstalan. Mot den bakgrunden finner förvaltningsrätten att det faktum att Inköpscentralen inte fattade något annat beslut än ett nytt tilldelningsbeslut i enlighet med förvaltningsrättens dom i mål 14115-11 inte innebär ett brott mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § LOU eller någon annan bestämmelse i lagen. Adlibris kan därmed inte anses ha lidit skada. Det saknas då skäl för beslut om åtgärd enligt LOU. Ansökan ska avslås. Detta innebär att det interimistiska beslutet förfaller.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1A LOU).

Madeleine Berndorf
Rådman

Föredragande har varit Kerstin Sandin

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Den som vill överklaga kammarrättens avgörande ska skriva till Högsta förvaltningsdomstolen. Skrivelsen ställs alltså till Högsta förvaltningsdomstolen *men ska skickas eller lämnas till kammarrätten.*

Överklagandet ska ha kommit in till kammarrätten *inom tre veckor* från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagande för det allmänna räknas dock från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagande infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommar-, jul- eller nyårsafton, räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i Högsta förvaltningsdomstolen fordras att *prövningstillstånd* meddelas. Högsta förvaltningsdomstolen lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att talan prövas eller om det föreligger synnerliga skäl till sådan prövning, såsom att grund för resning föreligger eller att målets utgång i kammarrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Om prövningstillstånd inte meddelas står kammarrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till Högsta förvaltningsdomstolen varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. Vanligtvis får, då kammarrätten inte har fattat något interimistiskt beslut om att upphandlingen inte får avslutas, avtal slutas omedelbart. I de fall där kammarrätten har fattat ett interimistiskt beslut om att upphandlingen inte får avslutas, får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt det interimistiska beslutet. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Skrivelsen med överklagande ska undertecknas av klaganden eller dennes ombud och inges i original samt innehålla;

1. den klagandes namn, personnummer/organisationsnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till Högsta förvaltningsdomstolen
2. det beslut som överklagas med uppgift om kammarrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet
3. de skäl som klaganden vill åberopa för sin begäran om att få prövningstillstånd
4. den ändring av kammarrättens beslut som klaganden vill få till stånd och skälen härför
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.